

Nieuwsbrief #3 – 2022

Advocating Rights in South Asia

In deze nieuwsbrief

- **Uitgelicht** – De ruimte voor het maatschappelijk middenveld krimpt, dat merken wij ook
- **Interview** - Garment Labour Union (India) voorzitter en oprichter Rukmini: "Bedrijven, overheden en consumenten hebben verantwoordelijkheid tegenover kledingarbeiders"
- **Analyse & Reactie** - Beleidsnota Ministerie van Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking '~~Doen waar Nederland goed in is~~' 'Doen wat goed is voor Nederland'
- **Nieuws uit de projecten**
- **Overig nieuws**

Uitgelicht - De ruimte voor het maatschappelijk middenveld krimpt, dat merken wij ook

Onlangs kwam het [CIVICUS rapport 2022](#) uit, waarin de alliantie de balans opmaakt van de positie van het maatschappelijk middenveld wereldwijd. Het geeft geen rooskleurig beeld: in veel landen staat de democratie onder druk, maatschappelijke organisaties worden aangepakt en krijgen steeds minder ruimte om te opereren; discriminatie en sociale uitsluiting is aan de orde van de dag. Arisa herkent de moeilijke situatie waarin organisaties in Zuid-Azië opereren, en ziet de noodzaak voor actie, zowel lokaal als internationaal.

Waar CIVICUS vooral inzoomt op de situatie van het afgelopen jaar, ziet Arisa de situatie in Zuid-Azië al langer verslechteren. Het maatschappelijk middenveld in India en Pakistan heeft al jaren te maken met moeilijke omstandigheden. [Een artikel](#) over Pakistan uit 2016 laat zien dat mensenrechtenactivisten gevaar lopen om opgepakt en gevangen gezet te worden. Ngo's hebben te maken met ernstige beperkingen om hun werk te kunnen doen. Dit geldt ook zeker voor ngo's in India, waar de organisaties aan steeds meer voorwaarden moeten voldoen om buitenlandse financiering te ontvangen.

De aanscherpingen van de *Foreign Contribution Regulation Act* (FCRA) in 2020 hebben ervoor gezorgd dat met name wat kleinere *grassroots* organisaties geen financiering meer kunnen krijgen via de grotere organisaties. Het 'doorgeven' van financiering van grotere naar kleinere organisaties is namelijk onmogelijk gemaakt. Daardoor is het voor veel organisaties moeilijk geworden om hun activiteiten voort te zetten, met grote gevolgen voor lokale gemeenschappen. Ook het feit dat honderden organisaties hun FCRA-registratie kwijtraakten en duizenden organisaties al meer dan een jaar wachten op uitsluitsel over de verlenging van hun registratie, laat zien dat de Indiase overheid bewust probeert om het maatschappelijk middenveld dwars te zitten. Ngo's en hun medewerkers hebben dagelijks te maken met zelfcensuur en angst.

Aan het einde van 2021 en in mei dit jaar had Arisa partners op bezoek uit India. Wij wilden hun aanwezigheid in Nederland en de mogelijkheid voor ontmoeting en dialoog graag communiceren met, bijvoorbeeld, parlementariërs en de Nederlandse overheid. Op verzoek van onze partners hebben we dit echter niet gedaan: zij waren te bang dat de Indiase overheid hier iets van zou oppikken, met mogelijke gevolgen van dien. De angst dat zij hun FCRA-registratie kwijtraaken, deze alsnog niet krijgen, of erger, is gegrond. De kans dat de Indiase overheid actie onderneemt wanneer zij lucht krijgen van dergelijke ontmoetingen, is reëel.

Het is steeds moeilijker geworden om in Zuid-Azië actief te zijn op het gebied van mensenrechten en sociale ongelijkheid, terwijl de problemen voortduren. Kastendiscriminatie, kinderarbeid, gedwongen arbeid: thema's waar Arisa zich mee al jaren bezighoudt, zijn anno 2022 nog steeds grote problemen die moeten worden aangepakt. Gelukkig zijn er nog steeds veel organisaties die zich voor deze problemen inzetten. Arisa wil deze organisaties blijven ondersteunen door ook internationaal aandacht te vragen voor bovengenoemde problematiek bij bedrijven en overheden.

Wat is er nog meer nodig? Namit Agarwal van de World Benchmarking Alliance gaf vorig jaar in [zijn lezing](#) ter ere van het 40-jarig bestaan van Arisa een voorzet. Als het maatschappelijk middenveld haar krachten bundelt zijn er mogelijkheden om negatieve ontwikkelingen het hoofd te bieden. Internationale samenwerking gebaseerd op gelijkwaardigheid en solidariteit kan een goede steun zijn voor lokale organisaties. Daarnaast is internationale lobby belangrijk om ook overheden zover te krijgen om mensenrechten en duurzaamheid op de eerste plaats te zetten. Ook andere lokale organisaties bevestigen dit: het is belangrijk om te laten zien wat er gebeurt, zowel in negatieve als in positieve zin. Arisa kan en wil daar de komende jaren een bijdrage aan leveren.

Interview - Garment Labour Union (India) voorzitter en oprichter Rukmini:
"Bedrijven, overheden en consumenten hebben verantwoordelijkheid tegenover kledingarbeiders"

In de week van 27 juni was Rukmini, voorzitter van de Garment Labour Union (GLU) uit Bangalore, in Nederland. GLU, partnerorganisatie van Arisa, is de enige door vrouwen geleide vakbond in India. De vakbond werft en organiseert kledingarbeiders en komt op voor hun rechten.

Rukmini was in Europa vanwege haar onderscheiding met de 17^e Bremen Solidarity Award voor haar rol in het tegengaan van discriminatie en geweld tegen vrouwen. Deze prijs wordt sinds 1988 iedere twee jaar uitgereikt aan activisten op het gebied van mensenrechten. Na haar bezoek aan Duitsland waar ze de prijs in ontvangst nam, reisde ze door naar Nederland. Wij spraken haar over

de problematiek die zij dagelijks tegenkomt en wat zij vindt dat bedrijven en partners kunnen en moeten doen voor kledingarbeiders in India.

De dagelijkse problematiek in kledingfabrieken

De verschillen in behandeling tussen mannen en vrouwen in kledingfabrieken zijn groot, aldus Rukmini. 'Zo'n 85 procent van fabrieksarbeiders in kledingfabrieken is vrouw, maar het management bestaat voornamelijk uit mannen. Vrouwelijke kledingarbeiders ondervinden enorm veel intimidatie en misbruik in de fabrieken, zoals pesterijen, seksuele en verbale intimidatie en bedreigingen. Veel vrouwen maken gebruik van het door de fabriek georganiseerde transport, maar de chauffeurs zijn vaak dronken en vallen de vrouwen lastig. Er vindt ook discriminatie plaats tussen fabrieksarbeiders in verschillende functies: zo is de crèche alleen toegankelijk voor kinderen van kleermakers en niet voor die van andere kledingarbeiders. Een groot deel van de vrouwelijke medewerkers voelt zich ongemakkelijk maar durft zich niet uit te spreken.'

Naast de slechte werkomstandigheden in kledingfabrieken zijn de lonen erbarmelijk. 'De minimumlonen zijn heel laag. Iedere kledingarbeider vanaf twintig jaar oud verdient hetzelfde loon. Dit loon blijft altijd hetzelfde en is in de afgelopen negen jaar niet omhooggegaan ondanks het feit dat de productie targets wel zijn vermenigvuldigd.'

Garment Labour Union: geen vooruitgang voor vakbonden in fabrieken

Het is moeilijk voor kledingarbeiders om lid te worden van een vakbond. Dat was al zo bij de oprichting van GLU, maar anno 2022 is het nog steeds een groot probleem. 'Het was toen en nu even moeilijk voor arbeiders om lid te worden van een vakbond. Fabrieksarbeiders weten niet wat een vakbond is. Daarnaast hebben vrouwen thuis ook veel op hun bord en geen tijd om naar bijeenkomsten van een vakbond te komen. Het management is er altijd van op de hoogte wanneer er iemand in hun fabriek lid is van een vakbond, met negatieve gevolgen van dien. Er is niet één fabriek die blij is met vakbondsleden.'

Verantwoordelijkheid internationale kledingbedrijven

De Indiase overheid en internationale kledingbedrijven zijn beide verantwoordelijk voor de situatie waarin kledingarbeiders verkeren. 'Het is belangrijk dat de internationale merken eisen van de fabrieken waar ze producten afnemen dat er een vakbond aanwezig is. Geen vakbond? Dat zou moeten betekenen dat een merk niet van die fabriek afneemt. De internationale kledingbedrijven hebben de macht om dit te doen: ze kiezen er alleen voor om het niet te doen. Bedrijven kunnen ervoor kiezen om producten bij fabrieken af te nemen waar al vakbonden aanwezig zijn, maar ook dat doen ze niet.'

[Lees hier verder](#)

Analyse & reactie – Beleidsnota Ministerie van Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking 'Doen waar Nederland goed in is' 'Doen wat goed is voor Nederland'

Op vrijdag 24 juni deelde Minister Schreinemacher de nieuwe beleidsnotitie '[Doen waar Nederland goed in is](#)' met de Tweede Kamer. In dit document presenteert de Nederlandse overheid de nieuwe strategie voor Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking. Het is duidelijk dat handelsbevordering de prominente positie inneemt in de beleidsnotitie, en dat ontwikkelingssamenwerking op een oneervolle tweede plaats komt. De beleidsnotitie gaat daarmee voorbij aan de zorgwekkende tendens waarin er steeds minder ruimte is voor het maatschappelijke middenveld in de zogeheten combinatie- en handelslanden. Het roept de vraag op of je zwaar kunt blijven inzetten op groei van de handel terwijl de ruimte voor het maatschappelijk middenveld blijft afnemen? Arisa denkt van niet. Het is duidelijk dat de voorstellen in de beleidsnotitie zich inderdaad beperken tot 'doen waar Nederland goed in is', namelijk: doen wat goed is voor Nederland.

Krimpende ruimte voor maatschappelijk middenveld is blinde vlek in de nota

Er bestaan grote uitdagingen op het gebied van mensenrechten in combinatie met handel. Die ontbreken of worden slechts zijdelings besproken in de beleidsnotitie, net zoals de beperkte ruimte voor het maatschappelijk middenveld. Het lijkt alsof bevordering van de handel alleen maar winnaars oplevert, terwijl er in ontwikkelingslanden veel verliezers kunnen zijn. Deze nota suggereert dat een betrokken maatschappelijk middenveld en respect voor mensenrechten een gevolg kunnen zijn van de bevordering van handel, terwijl dit naar ons idee juist voorwaarden voor handel moeten zijn.

Het maatschappelijk middenveld wordt mondiaal onder meer via repressieve overheden, beperkende wetgeving en uitsluitende praktijken de mond gesnoerd. Sommige wetten, zoals de Foreign Contribution Regulation Act (FCRA) in India, zijn er specifiek op gericht om de vrijheid van het maatschappelijk middenveld in te perken. Beschermers van mensenrechten liggen in veel landen onder vuur. In de nota ontbreekt aandacht voor deze wereldwijde groeiende problematiek. Hoe betreft de Nederlandse overheid dit in haar hulp- en handelsagenda?

Complexiteit van de aanpak van risico's wordt afgedaan met vrijwillige one-stop-shop

De Internationale IMVO-standaarden worden in de nota herhaaldelijk genoemd, maar niet als de regels die expliciet gerespecteerd moeten worden. Daarentegen wil het kabinet wel "*bedrijven stimuleren om risico's voor mens en milieu in hun waardeketens op te pakken, en ze daarbij helpen met de one-stop-shop*". Hierbij gaat het kabinet voorbij aan de complexiteit van het serieus aanpakken van risico's en misstanden zoals corruptie, gedwongen arbeid, kastendiscriminatie, en de omstandigheden in informele en ongeorganiseerde sectoren. De zogenoemde vrijwillige *one-stop-shop* heeft meer weg van een *one-way-shop*, waarin het kabinet handel ziet als iets dat goed is voor iedereen. Maar dat is het niet per definitie.

Het blijkt dat het in de internationale handelsketens nog steeds voornamelijk draait om te produceren waar de kosten het laagst zijn: zowel belastingtechnisch als wat betreft arbeidskosten. Minimumlonen worden niet betaald en leefbare lonen al helemaal niet. Dit is de realiteit als het verdienvermogen voorop staat: schendingen van sociale waarden en mensenrechten zijn van meet af aan onderdeel van de handel. Dit moet juist voorkomen worden. Een ketenaanpak om risico's in toeleveringsketens van Nederlandse bedrijven aan te pakken, is vaak te beperkt. Zo'n ketenaanpak moet gepaard gaan met flankerende maatregelen en beleid. De overheid moet het respecteren van mensenrechten een toetssteen maken van het beleid in plaats van een mogelijk gevolg.

[Lees hier verder](#)

Nieuws uit de projecten

- **Global Conference on the Elimination of Child Labour**

In de week van 16 tot 20 mei 2022 vond de vijfde Global Conference on the Elimination of Child Labour plaats in Durban, Zuid-Afrika.

Tijdens de Global Conference organiseerde het Work: No Child's Business programma (waar Arisa onderdeel van is) in samenwerking met de Global March against Child Labour en Education International, een bijeenkomst met als thema '*Integrated area-based approach: to tackle child labour at the root and ensure the right to education*'. [Lees verder...](#)

- **Webinar klachtenmechanisme TruStone**

Op 19 mei heeft Arisa in samenwerking met het Secretariaat van TruStone en CNV een webinar gehouden over klachtenmechanismes voor arbeiders die in de keten van natuursteenbedrijven werken.

Tijdens het webinar met ongeveer twintig deelnemers werden concrete aanbevelingen gedaan voor verbetering. Arisa gaf concrete suggesties aan bedrijven over de dialoog met hun leveranciers en over het thema 'klachten'. Daarnaast vertelde Arnoud van Vliet (SR Manager bij Zeeman) over het betrekken van lokale partners en hoe je meldingen in de gehele keten behandelt. Bart Slob (Directeur van Ethics@Work) deelde inzichten over welke klachtenmechanismen er zijn, ook in risicolanden, en deelde zijn bevindingen hierover uit een onderzoek.

'Het blijft een grote uitdaging om toegang tot remedie te bieden aan alle arbeiders in ketens van de bedrijven. Een klachtenmechanisme hebben is één ding – zorgen dat het effectief en toegankelijk is een ander', aldus een van de sprekers.

- **Gesprek in de Tweede Kamer over de eindevaluatie van het CKT**

Begin juni vond er een gesprek plaats in de Tweede Kamer over de eindevaluatie van het Convenant Duurzame Kleding en Textiel (CKT).

Tijdens het gesprek waarbij Arisa ook aanwezig was benadrukten de Tweede Kamerleden dat er wetgeving komt die misstanden in productieketens in de kleding- en textielsector moet voorkomen. Arisa heeft altijd gepleit voor wetgeving. Wetgeving moet alleen geen eindstation zijn. Daarom benadrukten we tijdens het gesprek nogmaals dat de overheid naast wetgeving ook een actieve rol moet blijven spelen in sectorale samenwerking. Het is een en-en situatie.

Lees hier meer over het gesprek en waarom wij vinden dat betrokkenheid van de overheid bij een nieuw convenant essentieel is.

- **Consortium Together for Decent Leather in Nederland**

Van 19 juni tot 24 juni vond er een bijeenkomst van het Together for Decent Leather consortium plaats in Utrecht. Deze samenwerking is gericht op het verbeteren van arbeidsomstandigheden in de ketens van bedrijven die leren producten verkopen, zoals bijvoorbeeld schoenen of jassen. Bij de bijeenkomst waren partners aanwezig uit Bangladesh, Duitsland, India, Nederland, Oostenrijk en Pakistan. Het was een vruchtbare week waarin onder meer (nieuwe) strategie, samenwerkingen en projecten zijn besproken. Ook vonden er sessies plaats met relevante bedrijven en multi-stakeholder initiatieven. Kijk voor meer informatie op: <https://togetherfordecentleather.org/about-us/>

- **Zelfevaluatie TruStone Initiatief: meerwaarde convenant zit in de samenwerking**

Het TruStone Initiatief bestaat drie jaar en daarom organiseerde het op 30 juni een zelfevaluatiebijeenkomst in Antwerpen. Arisa was actief betrokken bij de voorbereiding. De verschillende deelnemers aan het Vlaams-Nederlandse initiatief waren aanwezig: overheden, aanbesteders, bedrijven, brancheorganisaties, vakbonden en NGOs. Tijdens de bijeenkomst deelde een vertegenwoordiger van elke geleding wat er goed gaat en wat beter kan. Over het algemeen is iedereen positief over het convenant. De bedrijven hebben veel meer kennis en bewustzijn over het proces van *due diligence* (waaronder inzicht in de ketens en de risico's) dan voorafgaand aan het convenant. Het bestaat alleen nog te kort om echt impact in de productielanden te realiseren. De meerwaarde van het convenant zit vooral in de samenwerking. [Lees verder...](#)

- **Campagne roept op tot transparantie in de leerindustrie**

Arisa maakt deel uit van Together for Decent Leather: een internationaal consortium dat pleit voor fatsoenlijke arbeidsomstandigheden in de leerindustrie in Zuid-Azië. Together for Decent Leather is onlangs een campagne gestart die zijn pijlen richt op het Duitse Wortmann, een grote naam in de schoenen- en daarmee ook de leerindustrie, welke onder meer het merk Tamaris onder zich heeft. Wortmann is niet transparant over arbeidsomstandigheden in diens productieketen en weigert hier informatie over te verstrekken. Dit terwijl de gigant in campagnes en andere marketinguitingen wel grote nadruk legt op sociale verantwoordelijkheid.

Bekijk, onderteken, en deel de Together for Decent Leather campagne [hier](#).

Overig nieuws

- **OECD Watch 2021 'State of Remedy' rapport**

OECD Watch heeft het jaarlijkse '[State of Remedy](#)'-rapport gepresenteerd waarin duidelijk wordt dat NCP's er in 2021 nog steeds niet in slagen om effectieve oplossingen te faciliteren voor zaken die door klagers werden ingediend.

- **Hittegolf India trof armsten het hardst**

Sinds het begin van maart dit jaar werden India, Pakistan en grote delen van Zuid-Azie geteisterd door een hittegolf, welke inmiddels is afgenomen in sterkte. De verstrekkende gevolgen van deze langdurige hittegolf hebben in het bijzonder werknemers onderaan de keten (dagloners, stukloners en migrantenarbeiders) hard getroffen. [Lees hier](#) meer over hoe men temperaturen van 49 °C probeert te overleven.

- **Europees Parlement: ban op producten die tot stand gekomen zijn door gedwongen (kinder)arbeid**

Begin juni nam het Europees parlement een resolutie aan die producten die tot stand gekomen zijn middels gedwongen (kinder)arbeid van de Europese markt moet weren. Lees [hier](#) meer over de resolutie.

- **Nieuwe OECD e-learning cursus: due diligence voor kleding- en schoenenproductieketens**

Het OECD heeft een nieuwe e-learning cursus ontwikkeld als aanvulling op de cursus 'Essentials of OECD Due Diligence for Responsible Business Conduct (Rbc)'. Lees [hier](#) meer over de om je aan te melden.
